وێنەیەکی تەرجەمەکراوی دەقە عەرەبییەکەیە

بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان

بەناوی گەلەوە

ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی - عێراق

ژمارەی دەرهێنان:25

رۆژی دەرهێنان: 2004/6/20

پشت بە حوکمی بڕگە (1)ی ماددەی (56)وماددەی(53) لە یاسای ژمارە (1)ی هەموارکراوی ساڵی (1992) و، لەسەر داوای ئەنجومەنی وەزیران و، ئەو یاساکارییەش کە ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی عیراق لە دانیشتنی ژمارە (43)ی رۆژی (2004/6/19)یدا ئەنجامی داوەو، بەپێی ئەو دەسەڵاتەش کە بڕگە(3)ی ماددەی دووەمی یاسای ژمارە (10)ی ساڵی (1997) پێمانی داوە، بڕیاری دەرهێنانی ئەم یاسایەی خوارەوەمان دا:

یاسای ژمارە(25)ی ساڵی 2004

یاسای وەزارەتی ئاوەدانکردنەوەو نیشتەجێ کردن

لە هەرێمی کوردستانی عیراقدا

ماددەی یەکەم:

مەبەستی ئەم یاسایە لەم دەستەواژانەی خوارەوە، ماناکانی بەرمبەریانە:

1- هەرێم: هەرێمی کوردستانی -عیراق.

2- ئەنجومەنی وەزیران: ئەنجومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستانی عیراق.

3- وەزارەت: وەزارەتی ئاوەدانکردنەوەو نیشتەجێ کردن.

4- وەزیر: وەزیری ئاوەدانکردنەوەو نیشتەجێ کردنی هەرێم.

5- بریکار: بریکاری وەزارەتی ئاوەدانکردنەوەو نیشتەجێ کردنی هەرێم.

ماددەی دووەم:

ئەرك وفرمانی وەزارەت:

1- پێشنیازکردنی پلانگەلی گشتیی سیاسەتی ئاوەدانکردنەوەو نیشتەجێ کردن لە بوارگەلی نیشتەجێ کردن و بینایەو رێگاوبانی هەرێمدا(رێگاوبانی هاتوچۆی خێراو پردو تۆنێلیشی لەگەڵدا بێ).

2- وەبەرکارخستنی سیاسەتی بڕیاردراوو، پێشنیازکردنی پلانی ساڵانەو قۆناغەپلان و قۆناغی دوورمەودا کە بۆ بەرکارخستنیان پێویستن.

3- ئامادەکردنی لێکۆڵینەوە تایبەتەکان لە چوارچێوەی کەرتی وەزارەتەکەدا، هەروەها لێکۆڵینەوەی سوودی ئابووری وهونەریی ئەو پرۆژانەی کە لە چوارچێوەی پلانی وەزارەتدا پێشنیاز دەکرێن.

4- دانانی هێلکارو بەرنامەی کاری پلانە تەسدیقکراوەکان وبەرکارخستنی پرۆژەکانیان بەشێوەیەکی راستەوخۆ لەلایەن پێکهاتەکانی وەزارەتەوە، یان سپاردنیان بە بەڵێندەران.

5- دانانی هێلکاری ئەو پرۆژانەی کە وەزارەت خۆی دەیانخاتە بەرکار، هەروەها دانانی هێڵکاری ئەو پرۆژانەش کە سەربە وەزارەتەکانی دیکەن لەسەر داواکردنی ئەو وەزارەتانە یان لەسەر داوای ئەنجومەنی وەزیران.

6- پاراستن و ئیدامەپێدانی رێگاوبانە گشتییەکان، بە رێگاکانی هاتوچۆی خێراییشەوە لە دەرەوەی سنووری شارەوانیەکان، هەروەها پاراستن و وەگەڕخستنی پێل و وێستگە میحوەرییەکانی کێش(الاوزان)و پردو تۆنێلەکان و زامنکردنی جیازی(الاپاپ) و پاسەوانی کردنیان.

7- ئەو پرۆژانەش کە پێی دەسپێردرێن، لە رێگای دامودەزگا هێلکارو کارڕاپەڕاندنەکانی خۆیەوە بە ئەنجامیان دەگەیەنێ، یان دەیانسپێرێ بە بەڵێندەران.

8- لەگەڵ ئەزموونداکانی بیانی یان لەگەڵ کۆمپانیاکان یان دەزگا پسپۆڕەکاندا گرێبەستی مۆر دەکات بۆ ئەوەی لە دایەرەکانی وەزارەتەکەدا ئیش بکەن، یان هەندێ کار تەواوبکەن کە پێی سپێردراوە، ئەویش بە رەزامەندیی ئەنجومەنی وەزیران.

9- پێشنیازکردنی پلانگەل و پرۆژەگەلی فراژووکاری(التنمویە)لە چوارچێوەی پلانە گشتییەکانی ئاوەدانکردنەوەو نیشتەجێ کردنداو، جێ بەجێ کردنیان بە تەنسیق لەگەڵ لایەن و وەزارەتە پێوەندیدارەکاندا.

10-ئامادەکردنی بوجەی ئاسایی ساڵانەو بوجەی پلانەکان و حساب و حسابکاری کۆتایی ساڵانەو، بەرزکردنەوەیان بۆ لایەنی پێوەندیدار بۆ تەسدیقکردنی. هەموو حساباتێکیشی ملکەچی دیوانی ریقابەی دارایی یە.

ماددەی سێیەم:

1- وەزیر سەرۆکی باڵای وەزارەتەکەو، بەرپرسی یەکەمی بەرکارخستنی سیاسەتی وەزارەت و سەرپەرشتی بەجێ هێنانی یاساو پێڕۆو رێنماییەکانێتی. هەموو بڕیارو فەرمان و رێنماییەکیش لە چواچێوەی ئەرکی وەزارەت و پێکهاتەو سەڵاحییات و کاروباری دیکەی ئیداری ودارایی و هونەرییدا، لە وەزیرەوە دەردەچێ و بۆیشی هەیە هەندێ لە سەڵاحییاتی خۆیشی بە بریکاری وەزارەت و بەڕێوەبەرە گشتییەکان یان هەر کەسێکی شیاوی دیکەی وەزارەتەکە بسپێرێ و، بەرامبەر بە ئەنجومەنی وەزیرانیش بەرپرسە چونکە خۆیشی ئەندامێکی هاوکاری ئەنجومەنەکەیە.

2- بریکار یاریدەی وەزیر دەدات لە سەرپەرشتیی ئیش وکاری وەزارەت و ئەو ئەرك و فرمانەش دەگرێتە دەست کە وەزیر پێی دەسپێرێ.

3- ناوەند(مرکز)ی وەزارەت لەمانە پێك دێت:

أ-نووسینگەی وەزیر: فرمانبەرێ سەرۆکایەتیی دەکا بەپلەی بەڕیوەبەر کە خاوەن ئەزموون و لێهاتو بێت. ژمارەیێ فرمانبەر هاوکاریی دەکەن.

ب-نووسینگەی بریکار: فرمانبەرێ سەرۆکایەتیی دەکاو چەند فرمانبەرێکیش هاوکاریی دەکەن.

ج- بەڕێوەبەرایەتی راگەیاندن و پێوەندیکاری: بە نووسینگەی وەزیرەوە پەیوەستە.

د- بەڕێوەبەرایەتی ریقابەو تەدقیق: بە وەزیرەوە پەیوەستە.

ماددەی چوارەم:

بەڕێوەبەرایەتییەکانی دیوانی وەزارەت:

1- بەڕێوەبەرایەتی گشتیی دیوان: فرمانبەرێ بەپلەی بەڕێوەبەری گشتی سەرۆکایەتیی دەکا بڕوانامەی زانکۆیی سەرەتای هەبێ و خاوەن ئەزموون و پسپۆڕبێت و، ئەم بەڕێوەبەرایەتییانەی خوارەوەشی پەیوەست دەبن:

أ-بەڕێوەبەرایەتی کاروباری ئیداری و ئەفراد.

ب-بەڕێوەبەرایەتی کاروباری دارایی.

ج- بەڕێوەبەرایەتی کاروباری خزمەتگوزاری و تەجهیزات.

2- بەڕێوەبەرایەتی گشتیی پلاندانان و لێکۆڵینەوە: فرمانبەرێ بەپلەی بەڕێوەبەری گشتی سەرۆکایەتیی دەکا بڕوانامەی زانکۆیی سەرەتای هەبێ و خاوەن ئەزموون و پسپۆڕبێت. لە ئامادەکردن و پێشنیازکردنی پلانی ساڵبەساڵ و پلانی قۆناغ بە قۆناغ و پلانگەلی دوورمەودادا بەشداری دەکاو، لێکۆڵینەوەی پەیوەست بە چالاکییەکانی وەزارەتیش رادەپەڕێنێ.

3- بەڕێوەبەرایەتی بەدواداچوون: بەڕێوەبەرێ سەرۆکایەتیی دەکا، بڕوانامەی زانکۆیی سەرەتای هەبێ و خاوەن ئەزموون و پسپۆڕبێت. ژمارەیێ فرمانبەری خاوەن ئەزموون و لێهاتو لەبواری پسپۆڕیی خۆیاندا هاوکاریی دەکەن. بەدواداچوون و ریقابەکردنی رەوشی کار لە پێکهاتەکانی وەزارەتدا دەگرێتە دەست و راپۆرتگەلیش لەسەر چالاکی و سەویەی کارڕاپەراندن بۆ وەزیر ئامادە دەکات و راوێژی خۆی لە بارەیانەوە پێشکەش دەکا.

4- بەڕێوەبەرایەتی کاروباری یاسایی: فرمانبەرێ بە پلەی بەڕێوەبەر سەرۆکایەتیی دەکا بڕوانامەی زانکۆیی سەرەتای لە یاسادا هەبێ و خاوەن ئەزموون و پسپۆڕبێت. لە بەردەمی دادگاکان و ئەنجومەنگەل و هەیئەکاندا نوێنەریی وەزارەت دەکاو، لە بابەتگەلی یاسایی و گرێبەستیدا راوێژ پێشکەش دەکات.

5- بەڕێوەبەرایەتی کارگەکان و ئالاتەکان: فرمانبەرێ بە پلەی بەڕێوەبەر سەرۆکایەتیی دەکا بڕوانامەی زانکۆیی لە زانستەکانی ئەندازەی میکانیزم یان کارەباییدا هەبێ و خاوەن ئەزموون و لێهاتووش بێت.

ماددەی پێنجەم:

پێکهاتەکانی وەزارەت:

1- بەڕێوەبەرایەتی گشتیی ڕێگاوبان و پردەکان: فرمانبەرێ بەپلەی بەڕێوەبەری گشتی سەرۆکایەتیی دەکا بڕوانامەی زانکۆیی سەرەتای لە زانستەکانی ئەندازەی مەدەنیدا هەبێ و خاوەن ئەزموون و پسپۆڕبێت و، بەڕێوەبەرایەتیەکانی ڕێگاوبان و پردی پارێزگاکانیشی پەیوەست دەبن.

2- بەڕێوەبەرایەتی گشتیی نیشتەجێ کردن و بینایەکان: فرمانبەرێ بەپلەی بەڕێوەبەری گشتی سەرۆکایەتیی دەکا بڕوانامەی زانکۆیی سەرەتای لە زانستەکانی ئەندازەی مەدەنی یان بیناسازیدا هەبێ و خاوەن ئەزموون و پسپۆڕبێت و، بەڕێوەبەرایەتیەکانی نیشتەجێ کردن و بینایەکانی لە پارێزگاکانی هەرێمدا پەیوەست دەبن.

3- بەڕێوەبەرایەتی گشتیی ئاوەدانکردنەوەی گوندەکان: فرمانبەرێ بەپلەی بەڕێوەبەری گشتی سەرۆکایەتیی دەکا بڕوانامەی زانکۆیی سەرەتای لە زانستەکانی ئەندازەی مەدەنی یان بیناسازیدا هەبێ و خاوەن ئەزموون و پسپۆڕبێت و، بەڕێوەبەرایەتیەکانی ئاوەدانکردنەوەی گوندەکانی لە پارێزگاکانی هەرێمدا پەیوەست دەبن.

ماددەی شەشەم:

هەموو بەڕێوەبەرایەتی وپێکهاتەکانی وەزارەتی ئاوەدانکردنەوەو فراژوکاری(التنمیە)و وەزارەتی کارو نیشتەجێ کردن ئیلغا دەکرێن و کارمەندەکانیان بەسەر بەڕێوەبەرایەتی و پێکهاتەکانی ئەم وەزارەتەدا دابەش دەکرێن و، گشت ئیلتیزام و ماف و موڵکێکیان دەبن بەهی ئەم وەزارەتە.

ماددەی حەوتەم:

1- وەزیر بۆی هەیە کۆمپانیاگەلی تەنفیزی و تەصمیمیی پسپۆڕ لە چوارچێوەی ئەرکەکانی وەزارەتەکەدا پێك بهێنێ، لە پاش وەرگرتنی ڕەزامەندیی سەرۆکایەتیی ئەنجومەنی وەزیران.

2- وەزیر بۆی هەیە بەڕێوەبەرایەتی و بەش و هۆبەو یەکەگەلێ لە چوارچێوەی پێکهاتەکانی وەزارەتەکەدا، لەکاتی پێویستدا بکاتەوە یان تێکەڵیان بکات.

3- وەزیر بۆی هەیە بەپێی پێویست لیژنەو هەیئەی کاتی پێك بهێنێ.

4- ئەرك وفرمان و ئیشە تایبەتەکانی پێکهاتەکانی وەزارەت بە پێڕۆ دیار دەکرێن.

ماددەی هەشتەم:

وەزیر بۆی هەیە ڕێنماییگەلی پێویست بۆ ساناکردنی بەرکارخستنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەربهێنێ.

ماددەی نۆیەم:

پێویستە لەسەر ئەنجومەنی وەزیران حوکمەکانی ئەم یاسایە بخاتە بەرکار.

ماددەی دەیەم:

ئەم یاسایە لە ڕۆژی بڵاوکردنەوەی لە (وەقایعی کوردستان)دا، دەخرێتە بەرکار.

د.ڕۆژ نوری شاوەیس
سەرۆکی ئەنجومەنی نیشتمانیی
کوردستانی ـ عێراق